1834. No. 14.

LEEUWARDER COURANT.

DINGSDAG den 18 FEBRUARIJ.

De Staatsraad Gouverneur van Vriesland, brengt, bij deze ter kennis van de daarbij belanghebbenden, dat de loting voor de Nationale Militie, ligting 1834, in de onderscheidene Militie-Kantons der Provincie zal plaats hebben invoege hierna volgt:

MILITIE-KANTONS 1—8.

KANTONS.	STEDEN EN GRIETENIJEN.	DAGEN.	UREN.	PLAATSEN alwaar de Loting gehouden wordt.
4.	Harlingen........ Barradeel........	Vrijdag 28 Febr. 1834.	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure.	Harlingen. (Stadshuis)
3.	Franeker........ Franekeradeel.... Menaldumadeel...	Zaturdag 1 Maart 1834.	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure. middags 12 ure.	Franeker. (Stadshuis)
1.	Leeuwarden......	Maandag 3 Maart 1834.	's morgens 9 ure.	Leeuwarden. (Stadshuis)
2.	Leeuwarderadeel.. Tietjerksteradeel..	Dingsdag 4 Maart 1834.	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure.	Leeuwarden. (Stadshuis)
5.	Ferwerderadeel... 't Bildt........	Woensdag 5 Maart 1834.	's morgens 10 ure. voormidd. 11½ ure.	Hallum.
7.	Dantumadeel..... Westdongeradeel...	Donderdag 6 Maart 1834.	's morgens 10 ure. voormidd. 11½ ure.	Rinsumag. (Grietenijh.)
6.	Dokkum........ Oostdongeradeel.. Ameland........ Schiermonnikoog.	Vrijdag 7 Maart 1834.	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure. middags 12 ure. middags 12½ ure.	Dokkum. (Stadshuis)
8.	Achtkarspelen.... Kollumerland....	Zaturdag 8 Maart 1834.	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure.	Buitenpost.

MILITIE-KANTONS 9—16.

KANTONS.	STEDEN EN GRIETENIJEN.	DAGEN.	UREN.	PLAATSEN alwaar de Loting gehouden wordt.
9.	Smallingerland.... Opsterland.......	Zaturdag 1 Maart 1834.	's morgens 9 ure. voormidd. 11 ure.	Beetsterzwaag. (in de Dorps School.)
10.	Ooststellingwerf.. Weststellingwerf..	Maandag 3 Maart 1834.	's morgens 9 ure. 's morgens 10 ure.	Oldeberkoop (Grietenijhuis)
11.	Ængwirden...... Haskerland....... Utingeradeel.....	Dingsdag 4 Maart 1834.	's morgens 9 ure. 's morgens 10 ure. middags 12 ure.	Heerenveen (Grietenijhuis)
11.	Schoterland......	Woensdag 5 Maart 1834.	's morgens 9 ure.	
12.	Sloten.......... Doniawerstal..... Gaasterland...... Lemsterland.....	Donderdag 6 Maart 1834.	's morgens 9 ure. 's morgens 9½ ure. 's morgens 10 ure. voormidd. 11 ure.	Sloten. (Stadshuis)
13.	Hindelopen...... Stavoren......... Hemelumer Oldephaert en Noordw. Workum........	Vrijdag 7 Maart 1834.	's morgens 9 ure. 's morgens 9½ ure. 's morgens 10 ure. voormidd. 11 ure.	Hindelopen. (Stadshuis)
14.	Bolsward........ Hennaarderadeel.. Wonseradeel.....	Zaturdag 8 Maart 1834.	's morgens 9 ure. 's morgens 10 ure. voormidd. 11 ure.	Bolsward. (Stadshuis.)
16.	Sneek.......... IJlst............ Wijmbritseradeel..	Maandag 10 Maart 1834.	's morgens 9 ure. voormidd. 10½ ure. voormidd. 11 ure.	Sneek. (Concertzaal.)
15.	Rauwerderhem... Idaarderadeel..... Baarderadeel.....	Dingsdag 11 Maart 1834.	's morgens 9 ure. 's morgens 10 ure. voormidd. 11 ure.	Rauwerd. (Grietenijh.)

Wordende de belanghebbenden verder herinnerd, dat zij alle, zoo mogelijk, bij de loting tegenwoordig moeten zijn, en dat voor de zoodanigen, welke niet verschijnen, en die aan hunne ouders of voogden, of aan respectabele personen geene bijzondere volmagt hebben gegeven, om voor hen te loten, door een der Gecommitteerden uit het Bestuur der plaats geloot zal worden, en voorts dat de bewijzen, die tot het verkrijgen van vrijstelling voor de genen, die daarop aanspraak mogen hebben benoodigd zijn, door hen, bij tijds ingewonnen, en binnen de *vijf* eerstkomende dagen na den afloop der loting voor de Stad of Grietenij, tot welke zij behooren, in behoorlijke orde moeten worden ingeleverd aan het Bestuur der Stad of Grietenij, voor welke de loting heeft plaats gehad.

De Staatsraad Gouverneur,
Leeuwarden, den 15 Februarij 1834. VAN ZUIJLEN VAN NIJEVELT.

BEKENDMAKING.

Burgemeester en Wethouders der stad Leeuwarden, brengen bij deze ter kennis van de belanghebbenden, dat de loting voor de Nationale Militie, wegens de ligting van 1834, voor deze Stad zal plaats hebben op Maandag den 3 Maart 1834, des morgens ten 9 ure, op het Stadshuis, en dat de Alphabetische Lijst van alle ingeschrevenen, aldaar ter visie zal liggen van Maandag den 17 Februarij tot Zaturdag den 1 Maart 1834, des morgens van 10 tot 12 uren.

Leeuwarden, den 15 Februarij 1834.

Burgemeester en Wethouders voornoemd,
THIJS FEENSTRA.
Ter ordonnantie van dezelven,
M. S. DE WAL.

OOSTENRIJK

WEENEN, *den* 1 *Februarij*. Gisteren heeft wederom, onder voorzitting van vorst *Metternich*, eene algemeene vergadering der herwaarts op het Duitsche kongres afgevaardigden plaats gehad, welke van des voormiddags ten half 12 tot des namiddags ten half 3 ure geduurd heeft.

Omtrent de aangelegenheden van het Oosten is men hier thans voor het oogenblik volkomen gerust gesteld; maar daarentegen hebben de zaken in Spanje eenen keer genomen, welke nieuwe bekommering baart. De reeds als zeer nabij beschouwde erkenning der nieuwe Spaansche regering van den kant der drie Noordsche Mogendheden, zou daardoor natuurlijk vertraagd kunnen worden. Nergens zal die erkenning evenwel volgen, dan zoodra het blijken mag, dat het nieuwe ministerie kracht en vertrouwen genoeg bezit om aan den burgeroorlog een einde te maken, en dat het tevens in staat is om bij het tot hiertoe gevolgde gematigde en op het monarchale beginsel gegronde stelsel te blijven.

Ook de Donau heeft door deszelfs hoogen waterstand, vooral in Hongarije vele verwoestingen aangerigt. Van Komora bij voorbeeld wordt, onder dagteekening van den 25 Januarij het volgende geschreven: „Het naburige eiland Schutt gelijkt thans naar eene opene zee, alzoo de dijk van den grooten Donau, in eene lengte van 300 vademen, geheel weggescheurd is, en de door niets bedwongene stroom het eiland ganschelijk overspoeld heeft. De laag gelegene dorpen, zoo als Csiczo, Nema, Groot en Klein Keszi, Nagy- en Ersek-Lél, staan alle onder water en de inwoners houden zich onder hunne daken op. De door den Donau terug gedrongene Waag, heeft zich over het Mattheus-veld uitgestort, hetwelk mede naar eene zee gelijkt." Uit Kolocza wordt van den 20sten gemeld: Onze stad ligt sedert den 6 dezer geheel door water omgeven, onze straten zijn in beweegbare grachten veranderd, en wij hebben geene gemeenschap meer met de naburige plaatsen. De schade zal onberekenbaar zijn, vooral daar wij ons van de verliezen, in 1830 door de overstrooming geleden, nog niet hersteld hebben."

PRUISSEN.

BERLIJN, *den* 4 *Februarij*. Bijzondere brieven van eene achtbare hand, op gisteren alhier uit Weenen ontvangen verzekeren, dat de op dit oogenblik bij de ministers plaats hebbende verhandelingen, in verband staan met de handels- en tolbetrekkingen welke Duitschland in het algemeen betreffen, met bijzondere in het oog houding der aangelegenheden van Holland en van Belgie, en der vaart op de aan beide landen behoorende deelen van den Rijn en de Schelde.

ENGELAND.

LONDEN, *den* 12 *Februarij*. Gisteren avond heeft de graaf *Grey* in het huis der lords, op de vraag van lord *Strangford* dienaangaande, verklaard, dat de commissarissen, welke door Groot-Brittannien en Frankrijk benoemd waren geweest, met het doel om de bestaande wetten in die beide landen betrekkelijk de in- en uitgaande regten te onderzoeken, ten einde alzoo in staat gesteld te worden, om op dezelve zoodanige nadere bepalingen te maken, als voor beide genoemde landen voordeelig zouden kunnen zijn, reeds voor eenigen tijd, betreffende die zaak, een uitgebreid rapport opgesteld hadden, hetwelk ook reeds op de tafel van dit huis gelegd en eveneens aan de Fransche kamer der afgevaardigden voorgesteld was. Zekere moeijelijkheden van onderscheiden aard, welke zich intusschen tegen een aantal van de nuttige opmerkingen der commissarissen hadden opgedaan, beletteden, zoo als onze eerste minister zich uitdrukte, om voor als nog te kunnen mededeelen, welke stappen er aangaande dit stuk, uitsluitend de commerciële aangelegenheden van voornoemde landen rakende, zouden gedaan worden; echter was zijn lordschap van gevoelen, dat ook in dezen goede en gezonde grondstellingen ten laatste de bovenhand zouden behouden, en dat Frankrijk zou inzien, dat deszelfs wezenlijk belang het vordert, geenszins langer op een terugstootend stelsel, ten opzigte van dit land, te moeten voorthandelen.

In het huis der gemeenten heeft gisteren avond de heer *Robinson* eene motie gedaan, hoofdzakelijk strekkende ter erlanging van een afschrift van het montant, hetwelk in de schatkist gestort of door Zr. Ms. gouvernement op eenige andere wijze ontvangen is uit de jaarwedde, vroeger door eene acte van het parlement aan den Prins *Leopold* van Saxe Coburg toegestaan, doch welke jaarwedde, tijdens het beklimmen van den troon van Belgie door gemelden Prins, grootendeels door hem weder ten gunste van 's Rijks schatkist afgestaan is. Bewuste motie, welke na eene vrij lange woordenwisseling is doorgegaan, heeft intusschen tot eenige scherpe bewoordingen van eenige leden betreffende Prins *Leopold* aanleiding gegeven, welke openlijk verklaarden, dat die Prins, thans Koning van een vreemd land zijnde, niet slechts geene aanspraak meer op de door hem vroeger genotene jaarwedde van 50,000 p. st. kon hebben, maar insgelijks niet het minste regt meer had op de 20,000 p. st. van dezelve, welke ten zijnen voordeele aan het onderhoud van het paleis van Claremont enz. enz. nog voortdurend besteed worden.

Maandag avond is de bekende *O'Connell* in het voornoemde huis, overeenkomstig zijne vroegere kennisgeving, met eene motie ter benoeming van een comité te voorschijn getreden, belast met het onderzoek naar het gehouden gedrag door zekere Iersche leden, beschuldigd van buiten het huis der gemeenten de in de vorige zitting van het parlement doorgegane bill ter krachtdadige onderdrukking van allen moedwil in Ierland goedgekeurd, en dezelve daarentegen in dat huis ten volle afgekeurd en zelfs tegen dezelve gestemd te hebben. Na eene lange discussie is de motie van *O'Connell* met 192 tegen 54 stemmen doorgegaan, en het comité dadelijk benoemd geworden.

Dien zelfden avond is door den heer *R. Vyvyan* eene bill ter tafel gelegd en tevens voor de eerste maal gelezen, strekkende ter daarstelling van eenen ijzeren spoorweg tusschen Londen en Bristol.

Laatstleden Vrijdag heeft de hertog *van Cumberland* aan het verblijf van den hertog *van Wellington*, te Apaleyhouse een groot diner bijgewoond. Daags daarna heeft Z. K. H. als gast bij Prins *Talleyrand*, aan zijne woning in Hanover-square, aangezeten.

Naar men uit Portsmouth, onder dagteekening van den 8 dezer, meldt, is lord *Howard de Walden*, onze nieuw benoemde afgezant aan het hof van donna *Maria*, des namiddags van dien dag, aan boord van Zr. Ms. stoomboot *Lightning*, naar Lissabon vertrokken. Des morgens van den 8sten had gemelde gezant deszelfs finale instructien van ons gouvernement ontvangen. Lord *W. Russell*, onze tegenwoordige gezant te Lissabon, wordt daarentegen, naar men verzekert, met de *Lightning* in Engeland terug verwacht.

Ontvangen berigten uit Lissabon, loopende tot den 2 dezer, luiden voor de wettige constitutionele zaak in meer dan een opzigt allergunstigst. Uit dezelve blijkt, onder anderen, dat de graaf *Saldanha*, na op den 25 der vorige maand met de troepen onder zijne bevelen de Miguelisten uit Torres Novas verslagen, en bij die gelegenheid een geweldig bloedbad onder hen aangerigt te hebben, waardoor vooral de ruiterij van don *Miguel*, onder het bevel van deszelfs bekenden vriend *Chaves*, veel moet verloren en geleden hebben, op nieuw op den 30 dier maand, te Pernes, zeer digt bij Santarem, met een gedeelte van des overweldigers magt is slaags geraakt, en alstoen, behalve het groot aantal gesneuvelden en gekwetsten, ruim 800 man, 16 officieren, 1 generaal, 7 stukken geschut, 4 standaarden enz. krijsgevangen en tot buit gemaakt heeft. Bij dit zelfde gevecht zijn voorts nog een driehonderdtal manschappen van onderscheide regementen van don *Miguels* tot don *Pedros* zijde overgekomen. Ook te Lagos en te Faro hebben de troepen van de jonge Koningin donna *Maria* op die des overweldigers groote voordeelen bevochten.

FRANKRIJK.

PARIJS, *den* 9 *Februarij*. De heer *Dupont de l'Eure* zegt in zijnen brief aan de Kamer, waarbij hij zijn ontslag als afgevaardigde geeft, *dat het ongeluk meer en meer op ons schijnt te drukken*, namelijk, op degenen, die de revolutie gemaakt hebben. De heeren *Benjamin Constant* en *Casimir Périer* zijn onder de vele moeijelijkheden bezweken; de heer *Vassal* heeft bankroet moeten maken; de heeren *Lafitte*, *Ternaux*, *Audry de Puyraveau* zijn geruïneerd; *Berard*, *Baude*, *Mérilhon*, *Odillon-Barrot* zijn uit hunne posten gejaagd; de heer *Dupont* is ter nedergebukt door het verlies van zijnen waardsten vriend of zoon, in een tweegevecht gedood door een vriend van *Lodewijk Philips*; al de jonge lieden welke de revolutie gemaakt hebben, zijn in de gevangenis geworpen; de heer *Thouret* is in de gevangenis stervende; de *National* en *la Tribune* worden telkens vervolgd; — intusschen wordt Frankrijk meer en meer verdeeld en vermindert de partijhaat niet.

Leopold, de schoonzoon van *Lodewijk Philips* — zegt *la Tribune* — komt in den *Koninklijken Almanak van Engeland* voor onder meer dan eenen titel. Men vindt hem op de lijst der opperofficieren in dienst van Zijne Britsche Majesteit, als *feldmaréchal*, en in het gevolg (*à la suite*) van lord *Wellington*, vervolgens op de lijst der kolonels der Engelsche dragonders; op die der leden van den oorlogsraad, enz. Prins (*La Tribune* plaatst hier slechts een M) *Leopold* is zeker een *groot* generaal; doch zijne Belgische onderdanen zullen echter niet weten, dat hij zoo vele militaire bedieningen in Engeland bekleedt. Men weet ook, dat zijn pensioen nog altijd in Engeland ten laste van de schatkist gebragt wordt.

In het *Journal des Débats* vindt men berigten uit Madrid, loopende tot den 29 Januarij.

Madrid was rustig; aan het ministerie hield men zich steeds onledig met het besluit tot oproeping der Cortes, welke men tegen de eerste dagen van April aankondigde. Maar het gene bovenal de aandacht van den heer *Martinez de la Rosa* en van alle staatkundigen bleef trekken, was de financiële toestand, waarvan de moeijelijkheden zich elken dag al meer en meer onaangenaam deden gevoelen, en den gang van het gouvernement der Koningin nagenoeg stremde. De Madridsche brieven van 25, 28 en 29 Januarij zijn vol van financiële plannen, welke aan het ministerie worden voorgesteld, en tusschen welke het, en met reden, niet weet te kiezen, daar het van die soort van plannen zijn, waartoe men niet dan na rijp beraad moest besluiten, want zoo zij al eens tot redding van een land kunnen strekken, storten zij het ook niet zelden in het verderf. Allen te vermelden ligt niet in ons bestek, maar zie hier evenwel een van dezelve, hetwelk volgens onze brieven te Madrid met groote geestdrift ontvangen zou wezen; hetzelve strekt tot het aangaan eener leening van 12 millioen franken. Maar de doordenkende lieden vragen of eene zoo geringe som het land uit deszelfs financiële moeilijkheden kan redden. En voor eene meer aanzienlijke som, zou men zijne toevlugt tot vreemde leeningen moeten nemen. Het is den heer *Martinez de la Rosa*, wel is waar, niet onbekend dat Spanje onder zijne administratie niet verlegen behoeft te zijn, om geldschieters te vinden, en velen wier gevoelen niet te verachten is, verzekeren dat de financiële toestand, op verre na zoo wanhopig niet is, al men aanvankelijk wel had gedacht.

Dit gevoelen heeft een naauwkeurig onderzoek omtrent den staat der Spaansche finantiën uitgelokt; en de stelligste bevindingen doen het bedrag der jaarlijksche interessen, welke Spanje, zoo binnen als buiten 's lands te betalen heeft, van de amortisatie buiten 's lands en te Madrid, van hetgene men ingevolge de traktaten jaarlijks aan Frankrijk en Engeland verschuldigd is, op ongeveer 40 millioen franken begrooten, het gene, zoo men de bevolking van Spanje op 13 millioen zielen stelt, nagenoeg 3 franken voor ieder ingezetenen zou bedragen; een in de daad weinig betee-

jenend bedrag in vergelijking der lasten, welke de overige staten van Europa drukken. Maar zijn de lasten geringer dan die der overige Mogendheden, zoo zijn de inkomsten evenzeer minder. Om dezelve in evenredigheid te brengen wordt er eene administratie vereischt, die zich al de bronnen, welke de rijkdom van het land aanbiedt, ten nutte weet te maken. Het benoemen der commissie voor de financiën schijnt te Madrid niet veel indruk gemaakt te hebben, want de fondsen zijn er vrij aanmerkelijk gerezen.

Volgens de Spaansche correspondentie van den *Messager* zou men onder de papieren, welke in de bureaux van den heer *Zea* waren blijven liggen, eenen brief gevonden hebben, hem door den generaal *Mina* geschreven, in antwoord op eene depeche waarbij het ministerie aan laatstgemelden berigt had gezonden, dat hem zijne amnestie was verleend. Men verzekert dat de heer *Zea* zorgvuldig aan het oog der Koningin heeft onthouden gehad dezen brief van *Mina*, in welken zich ingesloten bevond eene depeche van het Carlistische comité met aanbod om hem tot opperbevelhebber der legers van don *Carlos* te benoemen. Op zijne verklaring van dit aanbod van de hand gewezen te hebben, zou *Mina* in zijnen brief hebben laten volgen, dat hij er ook geene van de Koningin zou aannemen, ten zij haar gouvernement een meer vast en meer liberaal spoor mogt inslaan.

Te Toulon wordt nog altijd gesproken van eene expeditie tegen Constantine; maar men zegt, dat het met medehulp der Tunisianen is, dat wij ons meester van die plaats willen trachten te maken, en dat de laatstgemelden hiertoe eenige voordeelige voorwaarden bedongen zouden hebben. Tot het maken dezer verovering zou Frankrijk het geschut en slechts eenige regementen leveren. Tot het daarstellen eener nuttige afwending zouden wij Constantine van den kant van Bona en van Bougia bedreigen, terwijl het Tunisiaansche leger regt op de stad zou aantrekken. Men verzekert dat er reeds eenige openingen aan den Dey van Tunis gedaan zouden zijn, en dat een alliantie- en handelstraktaat met dien Barbarijschen Prins, op het punt is van voorloopig gesloten te worden.

De gewezen maarschalk *Bourmont* is met eenige Fransche officieren uit Gibraltar te Malta aangekomen. Al de hoofd - officieren van het leger van het Noorden zijn met hunne staf - officieren te Parijs aangekomen.

De *National* poogt op de volgende wijze het door den generaal *Romarino* in Savooijen gehouden gedrag te verdedigen: Van het oogenblik toen de generaal *Romarino* de overtuiging bekomen had, dat zijne verschijning den afval der Sardinische armee niet ten gevolg zou hebben, was het beste wat hij doen kon af te trekken, en niet vruchteloos het bloed zijner strijdmakkers te storten, of ook dat der Piemontesche soldaten, welke hij onderstellen kon ondanks hen zelven te handelen. Toen bij den intogt in Spanje een kleine troep Fransche patriotten beproefde om aan het leger van den hertog *van Angoulême*, op het oogenblik dat het de Bidassoa overtrok, de driekleurige vlag te vertoonen, rekende dit hoopje op zedelijken invloed en niet op wapen geweld; ook week het, zoodra het zag dat zijn doel gemist was, en wij denken niet dat deszelfs aftogt gelaakt heeft kunnen worden. Even zoo is het met den generaal *Romarino* en deszelfs metgezellen. Eenige snaphaanschoten te wisselen zou geenen wenschelijken uitslag aangebragt hebben."

In de commissie over de zaken van Algiers schijnen zich tweederlei gevoelens te hebben geopenbaard. Het eene, namelijk, om het stelsel van bezetting te bepalen tot het houden van de stad en het gebied van Algiers met eenige andere punten van het regentschap; het tweede, de bezetting op een grooter schaal uit te breiden en daardoor meerder hoop op een voordeeligen uitslag te verzekeren. De leden, die het eerste gevoelen omhelzen, meenen, dat het bezit van de Afrikaansche kusten geen voordeel aan Frankrijk kan aanbrengen en het beter ware aan de inwendige behoeften van het land te denken, dan millioenen op eenen vreemden grond te verkwisten. De andere meening is die van de leden, welke naar Algiers zijn gezonden geweest. Deze beweren, dat, zoo het noodzakelijk is Algiers te bezetten, dit dan ook geschieden moet op eene wijze, die eenig voordeel van die bezetting beloven mag, en raden dus de uitbreiding daarvan aan. Na levendigen woordentwist moet in de laatste vergadering met de meerderheid van ééne stem besloten zijn, dat de bezetting, in plaats van tot den omtrek van Algiers beperkt te blijven, zich zal uitstrekken tot den voet van den Atlas of ten minste tot Blia, zoo dat de geheele vlakte van Milidja door Fransche wachtposten als ingesloten en beschermd worde. In Algiers, Blia en de tusschenposten zou men twaalf duizend man troepen leggen, vier duizend zouden Bona bezetten, drie duizend zouden in Oran gelegd worden en twee duizend vijf honderd man in Bugia. Mostagenem en Arzew zou men verlaten. Het oppergezag zou toevertrouwd worden aan een hoofd, die de burgerlijke en militaire magt in zich vereenigen moet, en wien vooral aanbevolen zal worden, standvastig een stelsel van bevrediging te volgen, de ingezetenen door overreding en door de weldaden der beschaving te winnen, en alleen geweld te gebruiken in geval het gezag gehoond of aangetast mogt worden.

Onze bladen maken gewag van de volgende omstandigheid. Een te Parijs aangekomen en in het hotel de Suède, in de straat de Richelieu afgetreden Ier, doet aldaar om eene waschvrouw zenden. Weldra verschijnt als zoodanig een jong en aardig meisje, aan hetwelk hij gelast eene hoeveelheid linnen, hetwelk hij op den vloer der kamer zaamgehoopt had, mede te nemen, om hetzelve te reinigen. Nog geen half uur is verloopen of hij hoort aan zijne deur kloppen; hetzelfde meisje verschijnt en brengt hem eene aanzienlijke hoeveelheid banknoten terug, welke hij, in een papier gewikkeld, zonder het te weten, onder het linnen had laten vallen. Natuurlijk poogt hij haar, voor hare eerlijkheid en zorg, eene belooning op te dringen, doch in welke vormen hij zijn aanbod ook gieten mag, zij weigert iets, wat het ook zij, aan te nemen, bewerende eenen pligt betracht te hebben, welks nalating verachting verdienen zou. — Voor weinige dagen nu werd in de Kerk van St. Thomas d'Aquino een huwelijk ingezegend, hetwelk vele nieuwsgierigen had doen zamen vloeijen. De bruidegom scheen een gegoed buitenlander, de bruid een zedig meisje uit een minderen stand. Weldra vernam men, dat het paar geen ander was dan de dankbare Ier en het eerlijke waschmeisje.

NEDERLANDEN.

BREDA, *den* 14 *Februarij*. Uit Vlissingen meldt men, dat den 12 dezer ter reede aldaar eene Amerikaansche brik aangekomen is, welke ter hoogte van de Spaansche kust, op omtrent 45 graden Noorder breedte, het wrak van eene Engelsche brik in zee drijvende had gevonden, zijnde met hout geladen en waarvan nog alleen het dek boven water was. Aan boord van hetzelve had de kapitein der Amerikaansche brik nog twee in leven zijnde ongelukkigen gevonden, welke van honger en ellende naauwelijks kenbaar waren, alreeds *negentien dagen* van eenig redelijk voedsel waren beroofd geweest, en in dien schrikkelijken toestand, door razenden honger gemarteld, zich met het vleesch hunner door den hongersnood reeds bezweken makkers gevoed hadden. Met afschuw vond men de overblijfselen dier ongelukkigen van welke de vleeschachtigste deelen afgesneden en tot voedsel der overblijvenden gestrekt hadden, nog liggen. De beide van de equipage alleen in leven gebleven rampzaligen werden dadelijk aan boord der brik overgebragt en waren voorts met de meeste zorg verpleegd geworden. Het schip aan welks boord deze twee wonderdadig geredden zich alsnu weder in redelijken welstand bevinden, is vergisteren van Vlissingen naar Antwerpen opgevaren.

's GRAVENHAGE, *den* 17 *Februarij*. Door Zijne Majesteit zijn bij besluit van den 13 dezer gedaan de navolgende benoemingen:

Tot Luitenant - Generaals. De Generaal - Majoors: W. F. Graaf van Reede, Opperkamerheer van Z. M.; M. J. de Man, Direkteur van het Topographisch Bureau en Opperkommandant der vesting Grave en Jhr. F. W. von Goedecke, provinciale Kommandant van Luxemburg.

Tot Generaal - Majoors. De Kolonels: J. E. van Gorkum, van den Generalen Staf; W. B. E. Paravicini di Capelli, Kommandant van de 1ste Artillerie - Inspectie; M. A. Kuitenbrouwer, Direkteur der 2de Artillerie - Directie; F. Stoecker en J. P. Sprenger, respectievelijk Kommandanten der 1ste en 2de brigades van de 3de divisie des legers te velde; H. Graaf de Cruquenbourg, Adjudant van Z. K. H. den Prins van Oranje; A. J. J. Vermersch, van de 5de Afdeeling Infanterie, met bepaling dat hij zal worden gesteld in het genot van het volle pensioen aan zijnen nieuwen rang verbonden; F. C. List, Kommandant van het korps rijdende Artillerie, van de 2de Artillerie - Inspectie en van de Artillerie te Velde; W. J. E. Baron van Balveren, Kommandant van het Regement Huzaren, No. 6; N. C. de Gallières, van de Afdeeling Kurassiers, No. 9, aan wien tevens verleend is het volle pensioen aan zijnen nieuwen rang verknocht, mitsgaders een vierde verhooging van dat pensioen, ten gevolge van het verlies van een zijner ledematen voor den vijand; D. Graaf Du Chasteł, Vice - Opperstalmeester van het Huis des Konings; F. W. Graaf van Limburg Stirum, van den Generalen Staf en Chef der Afdeeling voor het Personeel en Militaire zaken bij het Departement van Oorlog.

Bij den Generalen Staf. Tot Kolonels: De Luitenant - Kolonels C. J. Oester, Adjudant in het 1ste groot militaire kommando, welke tevens uit die betrekking eervol is ontslagen en gesteld in het genot van het volle pensioen aan zijnen nieuwen rang verbonden; A. Baron de Constant Villers, Adjudant van Z. K. H. den Prins van Oranje; P. M. Eksteen, Chef van den Staf der 3de Divisie van het Leger te velde; Jonkh. H. E. de Boer, en C. Nepven, Adjunct Chef van den Staf des legers te velde.

Tot Luitenant - Kolonels: De Majoors J. Smith, thans werkzaam bij het Departement van Oorlog, bij deze tevens benoemd tot Adjudant in het 1ste groot militaire kommando; Jonkh. A. J. R. de Roye van Wichen, en F. B. von Gagern.

Tot Majoors: De Kapiteins G. E. Muller, en H. T. Forstner von Dambenois.

Tot Kapiteins: De 2de Kapiteins J. J. de Moulin en Jonkhr. J. Mock, laatstgemelde als honorair.

Tot 2de Kapiteins: De 1ste Luitenants J. H. Hooft van Iddekinge; J. E. [illegible] van Voorst tot Voorst, en G. de Petit.

Bij het Wapen der Infanterie. Tot Kolonels: de Luitenant - Kolonels J. J. A. Ardesch, Kommandant van de 2de Afdeeling Infanterie; J. Hulst van de 8ste Afdeeling Infanterie; E. E. J. Mathon, van de 12de Afdeeling Infanterie, bij deze tevens benoemd tot Kommandant van gemeld korps, en J. F. Serraris, Kommandant van de 7de Afdeeling Infanterie.

Tot luitenant - Kolonels. De Majoors: C. V. G. Dittlinger, van de 12de, G. van Buseck, van de 9de, en A. N. Baron van Aerssen Beijeren van Voshol, van de 7de Afdeeling Infanterie.

Bij het wapen der Artillerie. Tot Kolonels. De Luitenant - Kolonels A. Petler, Kommandant van het bataillon Vrijwillige Artilleristen en Artillerie - Schutterij; J. A. Kellner, Kommandant van het 3de bataillon der Artillerie van de Nationale Militie; A. Bijleveld, kommanderende het 3de bataillon der Veld Artillerie.

Tot Luitenant - Kolonel. De Majoor, P. A. Ramaer, van de Rijdende Artillerie.

Bij het eerste bataillon der Veld - Artillerie. Tot Kapitein, de 2de Kapitein C. H. C. Flugi, van het bataillon.

Tot tweeden Kapitein, de eerste Luitenant H. A. Gobius, van het 3de bataillon der Veld - Artillerie.

Tot Eerste Luitenants. De Tweede Luitenants A. W. A. Gevers Deynoot, en J. J. E. Paravicini di Capelli, beiden van het bataillon.

Bij het corps Rijdende Artillerie.. Tot Majoor, de Kapitein P. W. Kuypers, van het eerste bataillon der Veld - Artillerie.

Tot tweeden Kapitein à la suite, de eerste Luitenant F. G. Graaf van Limburg Stirum, van het korps.

Tot eersten Luitenant, de 2de Luitenant J. G. A. Gallois, van het korps.

Bij het 3de bataillon der Artillerie van de Nationale Militie. Tot 1sten Luitenant, de 2de Luitenant A. F. Gesseler de Raadt, van het bataillon.

Bij het 4de bataillon der Artillerie van de Nationale Militie. Tot Kapitein, de 2de Kapitein J. T. van den Byllaerdt, van het bataillon.

Tot Tweeden Kapitein, de 1ste Luitenant A. M. van Dort, van het bataillon der Artillerie Nationale Militie.

Tot Eerste Luitenants. De 2de Luitenants L. van Driel van Goudswaard; H. van der Meerde Walcheren en F. W. J. B. Overreith, de eerstgenoemde van het 6de, en de andere van het 4de bataillon der Artillerie Militie.

Bij het 6de Bataillon der Artillerie Nationale Militie. Tot Eersten Luitenant de 2de Luitenant L. Smits, van het bataillon.

Bij het bataillon Artillerie Schutterij. Tot Eersten Luitenant, de 2de Luitenant A. F. van Ingen, van het bataillon.

Bij den Staf der Artillerie. Tot Majoor en Tweeden Kommandant der Artillerie te Breda. De Kapitein A. M. Beyerman, van het bataillon vrijwillige artilleristen.

Tot Majoor en Kommandant der Artillerie van het Fort Bath. De Kapitein J. C. E. Kellerman, van het 4de bataillon der artillerie nationale militie.

Tot Majoor. De Kapitein W. D. Hubner, van gemelden Staf en Chef van het bureau van den Grootmeester der artillerie.

Tot Kapitein. De 2de Kapitein C. H. Meyer van het korps rijdende artillerie; en *Bij het bataillon Artillerie Transporttrein*. Tot Eersten Luitenant. De 2de Luitenant P. Gorissen, van het bataillon.

Het getal der troepen, dat gedurende den loop van dit jaar tot versterking van het leger in Oost - Indië zal vertrekken, is bepaald op duizend man. De vereeniging dier manschappen zal plaats hebben door vrijwillige werving en overplaatsing van militairen van het leger, die zulks mogten verzoeken; terwijl in het ontbrekende zal worden voorzien door het uitloven van premien of het trekken van vrijwilligers uit de armee.

DORDRECHT, *den* 12 *Februarij*. Zekere *J. M. van Kelckhoven*, sedert het ontstaan der Belgische onlusten tot de vrijwillige verdedigers des vaderlands behoorende, en thans sergeant bij het 1ste bataillon der 17de afd. inf., is den avond van Zondag den 2 dezer, van zijne ouders te Helmond naar zijn kantonnement te Schijndel terug keerende, onder St. Oedenrode, gehucht de Koevering, jammerlijk omgebragt, zonder dat tot heden de daders van dien gruwelijken moord schijnen ontdekt te zijn.

Te Katwijk aan de Roer heeft zich sedert eenige weken de Aziatische Cholera vertoond, echter niet in eenen zeer ergen graad; van de 140 daardoor aangetaste personen zijn er een dertigtal gestorven.

Voor eenige dagen had te Brussel, aan het bureau der diligence *Lemaire*, rue de l' Hopital, het volgende ongeluk plaats: Een der bedienden begaf zich des avonds met een licht naar den kelder om steenkolen te halen, welke men kortelings had opgedaan. In denzelven komende, had er eene ontploffing plaats van het gaz, het welk zich uit de steenkolen had ontwikkeld, waardoor zijn aangezigt deerlijk gebrand werd. Men heeft hem naar het hospitaal van St. Jan gebragt. Dit is andermaal een voorbeeld, dat de steenkolen watergaz ontwikkelen; dezelve kunnen ook op eens in brand gaan, waarvan men ook kortelings voorbeelden heeft gezien.

LEEUWARDEN, *den* 17 *Februarij*. Onder de bijdragen ten behoeve der noodlijdende ingezetenen, in de gemeenten *Berchem*, *Megen*, *Maren* en *Macharen*, in Noordbraband, vindt men vermeld eene gift van *f* 117 : 41½, tot dat einde bijeengebragt door den staf en het 2de bataillon 2de afdeeling Vriesche Schutterij.

Uit Antwerpen wordt gemeld, dat wederom eene der groote Belgische handelschepen, de *Phenomène* genaamd, een driemaster van 700 tonnen, die sedert de revolutie in het Vlissinger dok had gelegen, verlof bekomen had van onder Hollandsche vlag te varen en dus voor den Belgischen zeehandel verloren was. Dit vaartuig behoort aan den heer *van Regemortel* van Antwerpen.

De scheepvaart op de Elbe, welke sedert verscheidene jaren door de steeds toenemende verzanding zeer moeijelijk was, liep gevaar van geheel gestremd te worden, althans voor zeer diep gaande zeeschepen, welke Hamburg niet meer bereiken konden. Om dit beletsel weg te nemen heeft de Regering van die stad stoom - baggermachinen van Engeland laten komen, om de rivier uit te diepen.

Tusschen Oldensum en Petkum, in de nabijheid van Emden, is, in den avond van den 28 Januarij, op de rivier een bootje verongelukt, waarin zes personen zaten. De lijken heeft men nog niet gevonden; alleen eenige tuigaadje van het vaartuigje zijn aangespoeld. Dit ongeluk is te meer te bejammeren, wijl onder de verdronkenen zich vier huisvaders bevonden, waarvan een eene vrouw met acht onmondige kinderen nalaat.

MENGELWERK.

LEVENSSCHETS VAN TJAARD MOCKEMA.

(*Eene bijdrage tot de geschiedenis der Overheersching van Hertog* ALBERT VAN SAXEN *en zijne zonen in Friesland*.)

In het jaar 1491 maakten de Dokkumers en vele ingezetenen van de nabij gelegen Grietenijen, verontrust over den ongelukkigen staat van het Vaderland, hetwelk door de Schieringer- en Vetkooper- partijen als van een werd gescheurd, en ziende hoe vreedzaam en eendragtig hunne naburen, de bondgenooten van Groningen leefden, een verbond met die stad, hetwelk zeer ten voordeele der Groningers was ingerigt. Ofschoon ook vele Edelen door nood gedrongen, tot dit verbond overgingen, weigerden anderen zulks standvastig en verkozen liever goed en bloed voor de vrijheid op te zetten, dan deel te nemen in een bondgenootschap, hetwelk zij oordeelden opgerigt te zijn tot onderdrukking der vrije Friezen. Onder deze weigerenden waren de voornaamste TJAARD MOCKEMA en zijn broeder GERBEN, PIETER CAMMINGHA, DOEKE MARTENA, FEIKE CAMSTRA, FEIJE HEEMSTRA, BARTHOLD STARCKENBORGH, TJALLING ENTENS en BOTTE en GERROLT HERWEIJ.

Hoewel deze allen zeer begeerig waren om het Groningsch verbond, hetwelk hen zoo zeer bekommerde, in deszelfs geboorte te smoren, werden zij hierin echter door de beroerten, welke omtrent dezen tijd in Westergoo uitbraken, verhinderd. Eenigen, en onder dezen TJAARD MOCKEMA beloofden zelfs niets tegen het verbond te zullen ondernemen; maar niettegenstaande bij deze belofte met de overgaaf der sleutels van zijn huis te Dokkum bekrachtigd had, maakte hij met zijnen broeder GERBEN en eenige anderen eene verbindtenis met de Sneekers en andere Schieringers tot vernietiging van het gehate Groningsche verbond. Op zijnen aandrang vonden de Staten van Oostergoo en Westergoo goed, de schatting door Hertog Albert van Saxen uit naam van den Keizer geëischt, te voldoen en schreven aan de met Groningen verbonderen, dat zij hun aandeel van de schatting moesten inzamelen en aan hen opbrengen. MOCKEMA begreep dat zij hierin weigerachtig zouden zijn, en hoopte daardoor de andere Friezen, de Hertog, ja de Keizer zelf tegen hen in het harnas te jagen en door dat middel het verbond te verstoren, doch hij werd in zijne hoop te leur gesteld: want de Groningers, door hunne vrienden onderrigt, wat er gaande was en zelve de eer aan het opbrengen der schatting willende hebben, schreven aan de Staten van Oostergoo en Westergoo, dat zij een verbond met de stad Dokkum en eenige naburige Grietenijen gesloten hadden en verzochten hun, zoo lang met het invorderen van het geld te willen wachten, tot dat bij den Keizer de al of niet bestaanbaarheid van dat verbond was uitgewezen. Hierop ontvingen zij van genoemde Staten ten antwoord, dat

strijdig was met alle oude regten en gewoonten van Friesland en dat van alle kanten de heersch- en regeerzucht der Groningers uitblonk. Echter om niet tot openbare vijandschap te komen, sloegen zij hun het houden van eene bijeenkomst in het Bergumerklooster voor, om over de zaak nader te spreken. Hierin stemden wel de Groningers toe, doch MOCKEMA, bekend met de wijfelachtigheid en benarden toestand zijner vrienden, en bevreesd dat door dit gesprek de oneenigheden mogten bijgelegd worden, iets, hetwelk hij met al zijn vermogen zocht te keeren, daar hij zich zelven niet ontveinzen kon, dat wanneer dit het geval was, hij geheel aan de willekeur van vriend en vijand was overgelaten, deed met eenige zijner partijgenooten eenen onverhoedschen roof- en plundertogt op de Dokkumers en andere bondgenooten van Groningen, met oogmerk om de zaken geheel in de war te brengen en de deur voor alle overeenkomst te sluiten. Hoewel de Groningers dit zeer kwalijk opnamen, hebben zij evenwel nog geene wederwraak genomen, maar wilden de zaak bijleggen en aan scheidsmannen ter beoordeeling overgeven, wanneer MOCKEMA ook daarmede te vreden was. Deze nam er echter geen genoegen in, maar voegde bovendien bij de vorige beleedigingen nog nieuwe, waarop zich de Groningers ten strijde uitrusten; op voorspraak evenwel van eenige aanzienelijke mannen uit beide gewesten, sloegen zij nog eene bijeenkomst voor, doch te vergeefs. HOLDINGA een vredelievend Edelman uit Westergoo, die al zijn vermogen had aangewend om MOCKEMA en zijne medestanders te verzoenen, moest eindelijk de Groningers met hartzeer melden, dat al zijne moeite vruchteloos was geweest.

Intusschen trok MOCKEMA naar HARINXMA te Sneek en werkte bij dezen zoo veel uit, dat hij, ofschoon de Grietenijen en steden in het algemeen de daad van TJAARD misprezen, tot zijne hulp de ingezetenen van Wijmbritseradeel en Gaasterland opontbood en met behulp van deze MOCKEMA weder in het bezit van zijn huis te Dokkum (hem door de bondgenooten afgenomen) stelde en er bezetting inlag. Doch dit was van korten duur: want naauwelijks was HARINXMA met de zijnen vertrokken, of de bondgenooten jaagden de krijgsknechten, door hem in Dokkum ter verdediging gelaten, weder uit de stad en verzochten de Groningers om hulp, die dan ook terstond met wel zesduizend man aanrukten en het huis van MOCKEMA met hunne groote bussen dermate beschoten, dat de knechten hetzelve spoedig, onder voorwaarde van het leven te zullen behouden, overgaven. De Groningers verwoesten het slot terstond, zoo als ook een ander huis van TJAARD te Aalsum en pleegden vele geweldenarijen tegen hunne vijanden.

Leeuwarden, Franeker, Sneek en meest alle Edelen langzamerhand het Groningsch verbond omhelsd hebbende, namen ook de vorige medgezellen van MOCKEMA, PIETER CAMMINGHA, BARTHOLD STARCKENBORGH, TJALLING ENTENS, BOTTE en GERROLD HERWEIJ, FEIJE HEEMSTRA, FEIKE CAMSTRA en DOEKE MARTENA hetzelve aan. Nog lang daarna en alleen door nood gedrongen, verlaten door allen, op wie zij gemeend hadden te kunnen vertrouwen, moesten ook eindelijk (op den 11 Mei 1493) MOCKEMA en zijn broeder zich naar de tijdsomstandigheden schikken en deelgenooten van dit zoo zeer gehate verbond worden.

Terwijl nu geheel Westergoo door de krijgsknechten van Hertog Albert, onder bevel van den Hoofdman Fox afgeloopen en geplunderd werd en zich eindelijk gedwongen zag gemelden Hertog als hunnen Heer te huldigen, was Oostergoo door het verbond met Groningen in rust en bleef in vrede, tot dat Fox in 1498 zijn volk derwaarts zond om ook dat gewest tot onderwerping te brengen, en vele wreedheden pleegde, brandschatting eischte en plunderde.

Na den dood van Fox, toen Hendrik, zoon van Hertog Albert in Friesland het bevel voerde, stond een groot gedeelte van dit gewest, aangehitst door de Groningers en verontwaardigd over de knevelarijen van den Sax, wederom tegen hem op. Eene groote bende onder opperbevel van SJOERD AYLVA die tot onderbevelhebbers had TJERK WALTA, DOUWE HIDDEMA en DOIJTSE BONGA ging Franeker belegeren. Op het berigt hiervan verzamelde Hertog Albert een leger in Duitschland sterk vierduizend man, vereenigde zich met het volk van Edzard, Graaf van Oostfriesland en eenige benden uit de Groninger Ommelanden en trok naar Friesland. Terstond ontboden de belegeraars van Franeker AUKE UNIA, WATZE HARINXMA, BARTHOLD STARCKENBORGH, WORP TJAERDA en GERBEN MOCKEMA om hem met duizend man te hulp te komen. Of TJAARD MOCKEMA ook onder de opgeontbodenen is geweest, en of hij gedeeld heeft in dit beleg van Franeker is onzeker, doch zeer waarschijnlijk. Hendrik op de belegeraars aangetrokken zijnde, koos een groot gedeelte der bende met den opperbevelhebber AYLVA de vlugt, de anderen werden verslagen en het geheele leger uit elkander gejaagd.

Later, in het jaar 1500, toen Hertog Albert te Embden overleed, woonde TJAARD MOCKEMA benevens TJERK WALTA en eenige andere Edellieden en burgers, die niet met de Saxers verzoend waren te Zwol, Kampen, Groningen en elders als ballingen. Altijd naar eene gelegenheid uitziende om hun vaderland, gewapenderhand van de vreemde overheersching te verlossen, vernamen zij zoodra niet, dat er in de omstreken van Harderwijk eene bende krijgsknechten lag, welke buiten dienst was, of zij reisden derwaarts en haalden dezelve door geld en groote beloften over om met hun eenen togt in Friesland te wagen. Doch geene geschikte gelegenheid zich opdoende, om zoo regtstreeks in dat gewest binnen te rukken, leiden zij de krijgsknechten herwaarts en derwaarts om en verzaakten daardoor dat de boeren, over dezen overlast verbitterd, overal op hen aanvielen, en de bevelhebbers der soldaten, vermoedende door de Friesche Edellieden bedrogen te zijn, zich heimelijk wegpakten. Evenwel verkozen de krijgslieden, vlammende op den beloofden buit, dadelijk nieuwe Oversten en waren bereid te vertrekken, werwaarts men hun gebood. Nogthans is van dezen togt niets gekomen, daar de Edelen door onderhandelingen, vooral van SIKKE SJOERDS SINNEMA, overgehaald werden, daarvan voor ditmaal af te zien en hunne bende afdankten.

Langen tijd hadden de Friezen gewacht naar een verdrag tusschen Hertog Filips van Bourgondiën (aan wien velen, daar zij anders geene kans zagen om de Saxers het land te doen ruimen, de heerschappij van hun gewest wilden opdragen) en Hertog Hendrik, doch ziende dat hier niets van kwam, verzoenden verscheiden Edelen zich met den laatsten, maar anderen, wier goederen verbeurd verklaard waren en slechts met groote kosten weder gelost konden worden, hielden zich buiten de verzoening. Onder deze waren onze TJAARD MOCKEMA en zijn vriend TJERK WALTA, WILKE RINGIA en anderen die zich nog te Kampen of te Zwol ophielden, alsmede de broeder van TJAARD, GERBEN, die te Groningen woonde.

De vorige togt tegen den zin van TJAARD en WALTA vruchteloos afgeloopen zijnde en nu grooter hoop voedende op eenen gelukkigen uitslag, daar hunne landgenooten nog meer dan te voren onderling verdeeld waren en de een de Bourgondische, de andere de Saxische partij koos, huurden zij op nieuw eene bende krijgsknechten, bij Deventer liggende en bragten dezelve in Drenthe met voornemen om van daar in Friesland te vallen. Terwijl zij nog werkeloos in eerstgemeld gewest vertoefden, kwamen er eenige Groningers bij hen met verzoek hun de knechten over te doen tot het veroveren van Appingadam. Dit werd toegestaan en de stad belegerd, met ongeloofelijk geweld bestormd, doch kloekmoedig verdedigd en eindelijk door Graaf Edzard van Oostfriesland ontzet. Of WALTA en MOCKEMA bij dit beleg zijn tegenwoordig geweest, dan of zij na het overdoen der krijgsknechten aan de Groningers naar hunne woonplaats zijn teruggekeerd, is mij niet duidelijk gebleken.

In het jaar 1504 was TJAARD MOCKEMA, benevens GERBEN en eenige andere Friesche Edelen te Aduward in Groningerland onder bevel van Alexander, broeder van Hugo van Leisenich, Stadhouder van George, Hertog van Saxen (die zijnen Broeder Hendrik was opgevolgd) in Friesland, om de stad Groningen in bedwang te houden. De MOCKEMA's schijnen dus toen de Groningers weder afgevallen te zijn, waarschijnlijk om dat zij wel voorzagen dat toch de Friezen, al werden zij beschermd door het Gronigsche verbond, zoo zij geene hulp van buiten kregen, niet tegen de Saxers bestand waren; immers wij vinden TJAARD korten tijd daarna onder de Edelen, die door de reversaalbrief den 9 Julij 1505 gegeven, te teekenen, den Hertog als hunnen Heer huldigen. Langen tijd had men over en weder gehandeld, eer George het zoo ver had kunnen brengen, en ofschoon hij in het eerst volstrekt begeerde dat de Friesche Edelen, even als zulks in Duitschland gebruikelijk was, hunne goederen van hem in leen zouden ontvangen, moest hij dit eindelijk om geen gevaar te loopen, van alles weder te verliezen, opgeven.

Van het laatstgenoemde jaar tot aan 1512 hielden zich de meeste Friesche Edelen stil, de Saxers hadden te veel magt, om zich tegen hen te verzetten, en ook waren de ingezetenen wel te vreden met hunnen Stadhouder den Graaf van Stolberg, die een zeer gematigd en braaf man was. Doch in Groningen was het anders gesteld, Graaf Edzard van Oostfriesland door de Groningers, tegen den zin der Saxers, in hunne stad ingehaald, beschermde hen tegen de vreemde overheersching, maakte zich zeer bemind en kreeg allengskens ook in Friesland meer aanhangers.

In Julij 1512 werd te Kollum een zekere *Keimpe Roeper* door de Saxers gevangen genomen, beschuldigd zijnde van deelgenoot te zijn aan eene zamenzwering van eenige Friesche Edellieden met Graaf Edzard tegen den Saxischen Hertog. Op de pijnbank gebragt, noemde Roeper TJAARD en GERBEN MOCKEMA benevens eenige anderen als zijne medepligtigen. GERBEN werd hierop te Leeuwarden, in het huis van eenen *Wopke Everts*, terwijl hij bij eenen jongen Edelman, GABBE SCHELTEMA genaamd, te bed lag, in den vroegen morgen van Maandag den 5 Julij gevangen genomen en naar het blokhuis gebragt. Doch TJAARD ook op dat tijdstip zich te Leeuwarden bevindende, maar vroeg genoeg gewaarschuwd voor het gevaar, dat ook hem boven het hoofd hing, vluchtte in een Minderbroeders klooster. Ofschoon naauwkeurig gezocht, werd hij niet gevonden, en bleef aldaar tot den volgenden Woensdag. Ter[illegible] was, kwamen wel vijf en twintig Friesche Edellieden, die op [illegible] wegen, bijeen, en lieten den Stadhouder aandienen, dat zij hem wegens de beschuldigde broeders verlangden te spreken, hetwelk hun werd toegestaan, doch alvorens derwaarts te gaan, zonden zij den Pastoor van Wirdum naar TJAARD, wiens verblijf hun bekend was, om van hem de oorzaak der gevangenneming van zijnen broeder en van zijne vlugt te vernemen, en om te weten, of hij, des verzocht zijnde, moeds genoeg zoude hebben, om in persoon zich te komen verontschuldigen. Hierop antwoordde MOCKEMA, dat de reden van de gevangenneming zijns broeders hem onbekend was, en dat hij gevlugt was, uit vrees dat hem een dergelijk lot te wachten stond, dat geen verstandig mensch roekeloos zijn leven waagde, en dat men dus hem niet tot schuld kon aanrekenen, dat hij het zijne zocht te bewaren. Wanneer men hem het leven en de vrijheid beloofde en hem zijne beschuldiging bekend maakte, was hij ieder oogenblik bereid verantwoording van zijn gehouden gedrag te geven. Met dit antwoord begaven zich de vijf en twintig Edellieden naar den Stadhouder, en voerden bij monde van PIETER CAMMINGHA en JANCKO DOUWEMA van Oldeboorn alles aan wat tot verontschuldiging van de beklaagden konde dienen, doch werden met schoone woorden afgezet, en TJAARD daarom niet minder gezocht en vervolgd, zoo dat deze, zich in het klooster niet langer veilig achtende, uit hetzelve vertrok bij gelegenheid van eene processie, alleen een wit bedlaken om het lijf hebbende, (misschien om beter onbekend te blijven) en zich zoo in het Dominikaner klooster begaf. Van daar vlugtte hij in een monnikskleed buiten de stad, voer in een scheepje naar Klaarkamp (*) waar zich zijne vrouw en kinderen bij hem vervoegden, kleedde zich in het gewaad der geestelijken van het klooster aldaar, en reisde naar Groningen.

Bij tijds was hij ontkomen, want zijn broeder, *Keimpe Roeper* en GEMME JUWSMA, welke laatste den dag na het vertrek van TJAARD gevangen genomen was, hadden door pijniging gedwongen vele zaken bekend, en werden daarop op bevel van den Hertog op den 16 November onthoofd. Deze geweldige daad verbitterde over het algemeen de gemoederen der Edelen en het volk zeer tegen George, te meer daar TJAARD volhield met veel stoutmoedigheid en standvastigheid zijne onschuld te betuigen. Desniettegenstaande werden zijne goederen verbeurd verklaard, en toen nu de bekentenis der gevangenen openbaar werd en TJAARD ook door hen als medepligtige genoemd was, eischte de Hertog van Saxen van de Groningers zijne uitlevering. Deze beriepen zich op hun eigen regt van regtspleging, en beloofden met hem te zullen handelen, zoo als regtvaardige regters betaamde. Nadat dus de gevangenen te Leeuwarden gevonnisd waren, daagden de Groningers TJAARD voor hunne regtbank, maar daar hij niet wilde verschijnen, voor dat men hem, in geval van bevinding zijns onschulds, borgen voor zijne vrijstelling stelde, is de zaak achtergebleven, dewijl de Saxers, door oorlog verhinderd werden, dezelve door te zetten en de Groningers er uit eigen beweging niet zeer genegen toe waren. Sommige schrijvers, onder anderen JANCKO DOUWEMA houden staande dat JUWSMA en de beide MOCKEMA's geheel onschuldig aan de zamenzwering geweest zijn, en dat zij alleen door HESSEL MARTENA en zijnen aanhang beschuldigd waren, om dat zij dezen aandrongen om rekening en verantwoording van de dijkschatting te doen, en omdat zij zoo veel mogelijk trachten te beletten dat de Hertog naar zijne willekeur schatting en tollen vermeerderde, hetwelk zeer tegen den zin van MARTENA was, die door in alles George te believen en Graaf Edzard tegen te werken, bij den eersten gunst en rijkom hoopte te verkrijgen.

Graaf Edzard aan alle kanten aangevallen, en in Oostfriesland door de Brunswijkers en andere vijanden zoo wel, als in Groningerland door de Saxers benaauwd, wist geene andere uitkomst dan zich te verbinden met den Hertog van Gelder, die door bijstand van Frankrijk, met hulpbenden en beloften zoo veel uitwerkte, dat hij door Groningen als beschermheer verkozen werd.

Door de invallen der Gelderschen verminderde van tijd tot tijd de voorspoed der Saxers in Friesland, en vele Friesche Edelen, die tot nu toe de partij van Hertog George gehouden hadden, verlieten dezelve, door onmatige belastingen daartoe gedrongen. Onder dezen was JANCKO DOUWEMA meergemeld, die in 1514 eenig krijgsvolk in vreemde gewesten aangeworven hebbende, naar Groningen reisde, en van den Raad aldaar verzocht en verkreeg dat zij TJAARD MOCKEMA, (die zich intusschen in die stad in stilte opgehouden had, en bij DOUWEMA als een dapper en ondernemend man bekend stond) met vier honderd man, tot zijne hulp, naar Kollum zonden.

Aldaar aangekomen, ontbod MOCKEMA alle ingezetenen van Kollumerland voor zich, en deed hen de Geldersche partij omhelzen. Door hen versterkt trok hij in Oost- en Westdongeradeel en haalde zijne landgenooten aldaar ook tot zijne nieuw aangenomen partij over. TJAARD eenen aanval op Dokkum in den zin hebbende, trok DOUWEMA met JUW JUWSMA, neef van den onthoofden GEMME JUWSMA met vierhonderd landslieden uit Utingeradeel, Rauwerderhem en Idaarderadeel naar Barrahuis, om eene afwending te maken en de Leeuwarders te beletten MOCKEMA in zijnen toeleg te hinderen.

Eenige soldaten uit de Zevenwouden onder bevel van *Thomas Keteler* en *Hendrik van Lochum* kwamen TJAARD versterken en hij trok op Dokkum aan. De bezetting door de menigte van aanvallers verschrikt, niet te wel voorzien van krijgs en mondbehoeften, en ook niet eensgezind met de burgerij, gaf het stadje al spoedig over. Honderd en vijftig man van de belegerden, bestaande uit Gelderschen en Hollanders gingen bij MOCKEMA in dienst, doch de overigen, voor het grootste gedeelte Saxers, trokken naar Leeuwarden. De inneming van Dokkum had plaats den 18 Januarij 1515. In bezit van de stad zijnde liet TJAARD alom den zoeten naam van vrijheid en de Geldersche bescherming uitroepen, hij deed geheel Oost- en Westdongeradeel, Dantumadeel en de andere Grietenijën daaromtrent den eed afleggen aan den Hertog van Gelder als beschermheer der Friesche vrijheid en oude voorregten. Evenwel bevreesd geworden door de aankomst van den zoogenaamde zwarten hoop, eene bende in dienst van de Saxers, vertrok hij met zijne krijgslieden den 28 April weder uit Dokkum. Zijn volk liep spoedig daarna uit een, en denkelijk reisde hij zelf naar Groningen, in welke stad hij naar alle waarschijnlijkheid kort daarop gestorven is, want nergens wordt meer iets aangaande hem gevonden.

B. v. S.

DE HARDLOOPER ERNEST.

Van dezen maakt het 's Gravenhaagsch Dagblad gewag. Hij liep in twee uren van Naumburg naar Leipzig, steden van elkander verwijderd vijf mijlen. — Te Munich had hij aangeboden om in 14 dagen naar Griekenland te gaan. — De reis van Moskou naar Parijs had hij gedaan in nog zes uren minder dan 15 dagen. — Hij bedient zich alleen van eene Kaart en een Kompas, en gaat altijd (ten minste door geen hooger magt belet) regt uit, over bergen, door valleijen en rivieren. — Hij zwemt over de rivieren en de moerassen doortreedt hij met zijn Noorweegsche schaatsen, even als de schieloopers verbeeld ik mij. Het is bij hem vroeg dag en laat avond. Gewoonlijk moet hij naar zijne berekening 58 mijlen daags afleggen, en hij gebruikt niets dan eene soort van geneesmiddel, 't welk hem tevens tot voedsel dient. — Hij is matroos geweest en in dien tijd heeft hij zich geoefend om zonder slaap te kunnen leven. — Naar Griekenland gaande kan hij den weg van Munich naar Insprusk in 24 uur afleggen. Van daar gaat hij naar Trieste, om zijn paspoort te laten viseren, en vervolgt dan zijn weg tot Dalmatien. — Hij is zoo wat 30 jaren oud, klein van gestalte maar van een sterk ligchaamsgestel. Hij spreekt verscheidene talen en bezit veel aardrijkskundige kennis. — Bij de zeeslag van Navarino is hij tegenwoordig geweest. — Dit is dus een wondermensch in zijn soort, en opgetogen van dit verhaal las ik het aan mijn buurman voor en vroeg wat hij daar wel van zeide: „Hardloopers zijn doodloopers, Buur!" — was het antwoord.

(*) of Bergum, zoo als GABBEMA zegt.

De Subcommissie der Maatschappij van Weldadigheid te Leeuwarden, noodigt bij deze de leden van genoemde Maatschappij alhier woonachtig, uit, hunne stem uit te brengen tot verkiezing der Kiezers voor de zamenstelling der Jaarlijksche Commissie van Toevoorzigt. — Zullende daartoe de gelegenheid opengesteld zijn van af heden tot en met den 1 Maart aanstaande, op het Raadhuis dezer Stad, alwaar de noodige Stemlijsten benevens eene lijst der leden, uit welke de Kiezers gestemd kunnen worden, gedeponeerd zijn.

De Subcommissie voornoemd,

Leeuwarden, den 11 Februarij 1834. JOHAN ROMKES, *President.*

Ten voordeele der noodlijdenden, veroorzaakt door den hoogen stand des waters in Noord-Braband, is er wederom bij den ondergeteekende ontvangen:

Door bezorging van S, uit het leesgezelschap te H. T. R., onder de zinspreuk: *Ons doel is nut en vergenoegen*, bij hetgeen wij iedere te zamen voegen voor de Gemeente te Megen	ƒ 5 : 05
Van den Kerkeraad der Hervormde Gemeente te Hindelopen	„ 11 : 05
Uit de bus	„ 3 : 40
	ƒ 19 : [illegible]
Bedrag der vorige bijdragen	„ 281 : [illegible]
	ƒ [illegible]

Leeuwarden, den 17 Februarij 1834. Namens de Commissie, [illegible]

KENNISGEVING.

De ondergeteekende, te *Groningen* zijne TENTOONSTELLING VAN SCHILDERIJEN, van levende Meesters, op den 25 Januarij l. l. gesloten hebbende, is voornemens, om, onder goedkeuring van de Edel Achtbare Regering der Stad *Leeuwarden*, zijne DERDE TENTOONSTELLING op den 1 Maart of vroeger te dezer Stede, voor den tijd van *ééne maand*, te openen.

Hij heeft derhalve bij deze de eer de Vriesche Kunstenaars uit te noodigen, om hem ten spoedigste de Opgave en de Beschrijving in te zenden dier Stukken, welke H. Ed. op zijne Tentoonstelling zouden willen plaatsen, ten einde daardoor, zoo voor hen zelven als tot bloei der edele Kunst, het doel dier Inrigtingen, mede te werken. Om de Catalogus in behoorlijke orde te kunnen brengen, verzoekt de Ondernemer de H. H. Kunstenaars, om hem H. Eds. berigt ten eerste te doen geworden; dewijl reeds ruim 100 Stuks door de eerste Hollandsche Kunstenaars zijn ingezonden.

Leeuwarden, W. ESSER.
den 14 Februarij 1834. Adres bij den Heer *van Hasselt*, aan de Vischmarkt, te Groningen.

Tooneel - Berigt.

Op DINGSDAG den 18 Februarij 1834, (op vereerend verzoek van vele liefhebbers der Zangkunst) DIE HEIMLICHE EHE, groote komieke Opera in drie Bedrijven, naar het Italiaansch *il Matrimonio Segretto*, Muzijk van *Cimarosa*. Na hetzelve: HET TIJROLER CONCERT IN HOLLAND, met verscheidene nieuwe Tijroler Zangen. *Precies ten half zeven ure op het Tooneel.*

*** Heden verloste zeer voorspoedig van eene DOCHTER, SARA RODENHUIS, geliefde Echtgenoot van J. VALCKENIER.
Amsterdam, den 3 Februarij 1834.

*** Heden beviel mijne geliefde Echtgenoot, SIDONIA CATHARINA POSTHUMUS, van eene welgeschapene DOCHTER. J. C. HELDER.
Sijbrandahuis, bij Dockum, den 8 Februarij 1834.

*** Mijne geliefde Echtgenoot, HILLEGONDA VEEN, verloste heden voorspoedig van eenen welgeschapen ZOON. B. HAGA.
Sneek, den 11 Februarij 1834.

*** Heden avond verloste van eenen ZOON, S. M. BOLTJES, geliefde Echtgenoot van J. F. GILLIS.
Ferwerd, den 13 Februarij 1834.

*** Heden verloste voorspoedig van eene DOCHTER, JOHANNA ADRIANI, geliefde Echtgenoot van T. WIGERSMA,
Leeuwarden, den 14 Februarij 1834. *Koek- en Banketbakker.*
Strekkende deze tot algemeene en bijzondere kennisgeving.

*** Heden morgen verloste voorspoedig van eene welgeschapene DOCHTER, SIEMENTJE H. TACONIS, geliefde Echtgenoot van G. OVERDIEP.
Heerenveen, den 16 Februarij 1834.

*** Na eene hevige keelziekte van acht dagen en in den ouderdom van bijna 36 jaren, is heden morgen overleden, de Heer JAN ADAM KESLER, Genees-, Heelen Vroedmeester alhier, mij met vier nog jonge Kinderen in diepe droefheid achterlatende. — Geve hiervan kennis aan onze Familie, Vrienden en Bekenden, te gelijk verzoekende van brieven van rouwbeklag verschoond te blijven.
Franeker, A. E. GROSS,
den 12 Februarij 1834. Wed. J. A. KESLER.

*** Heden middag overleed in den ouderdom van 9 maanden, ons geliefd jongst Dochtertje GEERTRUIDA PETRONELLA, aan de gevolgen van hevige stuipen.
Bolsward, GERRIT KRAMER.
den 13 Februarij 1834. ELISABETH KRAMER, geboren ROMKES.

*** Heden stierf mijn geliefde Echtgenoot, JAN VAN CALCAR, rustend Leeraar der Doopsgezinden te Heerenveen, in den ouderdom van 93 jaren en 8 maanden, na eene gelukkige echtvereeniging van 40 jaren en 8 maanden.
Heerenwal, SIBBELTJE ATES OVERWIJK.
den 14 Februarij 1834. *Mede uit naam mijner Kinders.*
Deze dient tot algemeene kennisgeving aan Vrienden en Bekenden.

*** Heden bezweek voor eene kortstondige doch hevige zinking - ziekte, mijne geliefde Echtgenoot MARIA MARGARETHA DATZ.
Amsterdam, den 14 Februarij 1834. J. M. PATRONE.
Uit hoofde de uitgebreidheid der betrekkingen, gelieve men deze algemeene kennisgeving, ook als bijzondere aan te merken.

*** Heden overleed aan eene uitterende ziekte, in den ouderdom van bijkans 47 jaren, onze waarde Vader en behuwd Vader, T. DE BEER.
Harlingen, JAN BOLMAN.
den 15 Februarij 1834. S. BOLMAN, geb. DE BEER.
T. DE BEER.
Deze dient tot algemeene en bijzondere kennisgevingeving.

Staat van de Middelprijzen der Granen en andere Objecten, welke in de eerste helft der maand Februarij 1834, ter Markt der Stad Leeuwarden zijn verkocht, volgens Nederlandsche maat en gewigt, zonder eenige belasting:

Tarwe, Witte......	f 5 - 25	de Mudde.	Vleesch, Koe.....	- 0 - 28	het Pond.
Rogge, ...	- 4 - 35	———	Vleesch, Schapen..	- 0 - 24	———
Gerst, vroege......	- 2 - 40	———	Varkensvleesch, Versch...	- 0 - 29	———
Boekweit,.........	- 3 - 40	———	Varkensvleesch, Gerookt..	- 0 - 42	———
Haver,............	- 1 - 80	———	Aardappelen,........	- 0 - 90	de Mudde.
Erwten, Groene..	- 5 - 80	———	Zaad, Kool......	- 10 - 75	———
Erwten, Graauwe.	- 7 - 75	———	Zaad, Lijn.......	- 9 - 75	———
Boter,............	f 0 - 81	het Pond.			

Accordeert met het Register der Middelprijzen, den 15 Februarij 1834.
De Burgemeester, THIJS FEENSTRA.

De Prijs der Boter te Leeuwarden, den 14 Februarij 1834, f 34 à 35.
De In- en Uitlandsche Rogge en Tarwe was dien zelfden dag: Rogge f 141 : 00 het Last. — Tarwe f 6 : 43 de Mudde.

PRIJSCOURANT DER EFFECTEN.

AMSTERDAM, DEN 15 FEBRUARIJ 1834.

NEDERLANDEN.			Gebl.		RUSLAND.			Gebl.	
Werkel. Schuld..... 2½ pct.	49 15/16	50	50		Obl. *H.*1798 en 1816 5 pct.	102¼	102⅝	102½	
Dito dito.......... 5 »	94¾	94 11/16	94 13/16		Obl. *Hope* 1828 en 29 5 »	102¼	102⅝	102½	
Uitgestelde Schuld ...	1 23/128				Cert. dito 1831 en 33 5 »	94⅞	94 15/16	94 15/16	
Kansbiljetten van dito. f	21 15/16	22	22		Obl. te Londen... 5 »				
Amort. Sijndicaat... 4½ pct.	89 15/16	90			Cert. te Hamburg.. 5 »				
Dito dito .... 3½ »	72¼	72½	72 5/16		Inschrijving in Assig. 6 »	68½			
Schatkistbiljetten.... 6 »	101¼				Certificaten van dito 6 »				
Oorlogs Lasten ..... 5 »	100⅜				POLEN.				
Leening 1831 ...... 6 »					Aand. met Lot. fl. 100. f	114⅜	114¾	114⅛	
Handel-Maatsch. ... 4½ »	100				PRUISSEN.				
FRANKRIJK.					Aand. met Lot. R. 50 f	95¾	96		
Ins. Grb. p. 22 Junij 3 pct.	75⅞				Neg. Londen 1830 4 pct.	95¾			
ENGELAND.					OOSTENRIJK.				
Ins. Grb. p. 13 Mei 3 pct.					Aand. met Lot. f 100 f				
SPANJE.					Dito dito f 250. 4 pct. -				
Perp. R. Emissie Am. 5 pct.	58 15/16	59	59		Metalliek .... 5 pct.	96			
Dito dito à f 1000 . 3 »	38 15/16	39			Dito te Lond. gen. 5 »				
Cert. Osy&C. en Leg. 4 »					Dito .... 2½ »				
Uitgest. 3 pct. Schuld	12 3/16	12¼			W.-Bank bij *Goll&C* 5 »	98¼			
Cortes Bons te Lond. 5 »	23½	23⅞	23¾		Dito .... 4 »				
Engelsche Uitgestelde.					Cert. Stadsb. bij dito 2½ »				
NAPELS					Ween. Bank-Actien 3 f				
Certific. bij *L. & B.* 5 pct.					DENEMARKEN.				
Dito bij *Falconn.&C.* 5 »	87¾				Negot. te Londen. 3 pct.				
Leen. te L. bij Roths. 5 »									

Brazil. van 100 £st. 71⅞, 72, ½, ⅞; van 200 £st. 71⅜.
Columb. 2de leening van 100 £st. 20 1/16, ⅛; van 500 £st. 17¾; onbep. Coupons f 4⅜, 7/16; kleine dito f 4 7/16, ½.
Blaauwe Grieken van 100 £st. 27⅝, ¾; van 200 £st. 24¾; van 300 £st. 23½, ⅝, ⅜; van 500 £st. 23½; onbep. Coupons f 5 1/16, ⅛.
Mexico 6 pCt. van 100 £st. 39⅜, ½; van 150 £st. 37.
Cortes van 1020 £st. 22⅞; van 510 £st. 23½, ⅝, ¾, 13/16, ¾, ⅝ a 11/16; van 255 en 170 £st. 22⅞; van 85 £st. 23⅜, ½; Coup. vroege jaren 11⅛, ¼; dito latere jaren 10¼.

Uit de hand te koop of te huur:

Eene HEEREN HUIZINGE en TUIN, met wijdere toe- en aanbehooren, staande en gelegen te Minnertsga, en gekwoteerd met no. 61, waarin onderscheidene Vertrekken; kunnende dadelijk worden aanvaard. — Nadere informatien bij de Heeren P. STEENSMA en L. TICHELAAR, beide te Minnertsga, te vernemen.

GRIETMAN EN ASSESSOREN VAN SMALLINGERLAND, gedenken, onder nadere approbatie van Heeren Gedeputeerde Staten dezer Provincie, publiek, aan de minstaannemenden, aan te besteden: 1°. Het AFBREKEN en WEDER OPBOUWEN van de *SCHOOL* en *ONDERWIJZERS WONING* te Boornbergum; 2°. Het BOUWEN van eene *LOODS* achter het Grietenijhuis te Dragten; beide met leverantie van de daartoe benoodigde Materialen. Wie hieraan gading maakt, kome op Woensdag den 26 Februarij 1834, des voormiddags ten 10 ure, ter Grietenij Raadkamer te Dragten; terwijl ter Secretarie dezer Grietenij de Bestekken, Teekeningen en Conditien ter lezing liggen. *Grietman en Assessoren voornoemd*,
Dragten, M. P. D. VAN HARINXMA THOE SLOOTEN, *Vt.*
den 12 Februarij 1834. *Ter ordonnantie van dezelven*,
F. S. REIDING.

STRANDVONDERIJ.

De Verkoop van de geborgen Goederen uit het op den 30 Januarij ll. op Ameland gestrand Engelsch Schonerschip *Eliza*, kapitein T. KEIGHLEY, welke in de Leeuwarder, Haarlemmer en Staats Couranten tegen den 24 Februarij 1834 is aangekondigd, zal, tot nadere bekendmaking, geen voortgang hebben.
Ameland, *De Strandvonder van Ameland*,
den 15 Februarij 1834. W. R. J. D. VAN HEECKEREN.

MR. J. D. VAN DER PLAATS en A. LIJCKLAMA, Notarissen te Leeuwarden, zullen, op Maandagen den 3 en 10 Maart 1834, telkens des namiddags ten 4 ure, de provisionele toewijzing in het Wagentje bij de Vrouwenpoort, en de finale in de Koornbeurs aldaar, publiek veilen en verkoopen:

1. Eene zeer ter nering staande KOOPMANS HUIZING, met PAKHUIS, letter G, no. 39, 41 en 42, in de Weert te Leeuwarden, door den Heer *Bloemberger Santée* en *Vrouw* als eigenaars bewoond; den 12 Mei 1834 te aanvaarden.
2. Een HUIS daarnaast, letter G, no. 40, door *T. Adama*, als huurder bewoond voor f 78 in het jaar; 12 Mei 1835 te aanvaarden.

De bezigtiging is op de zitdagen, van 10 tot 12 uren.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, residerende te Langweer, zal, als daartoe benoemd door de Regtbank van eersten aanleg te Sneek, ten overstaan van het Vredegeregt van het kanton Lemmer, publiek, bij strijk- en verhooggeld, aan den meestbiedende, presenteren te verkoopen:

Eene ZATHE en LANDEN, met HUIZINGE en SCHURE, voorzien van twee Kamers, Hornleger, Boomen en Plantagie cum annexis, staande en gelegen aan den Rijdweg onder Sintnicolaasga, gekwoteerd nummer zestig, in gebruik bij *Siemen Egberts Bouhuis* en anderen, groot volgens kadastrale meting zes en twintig bunder vijf en twintig vierkante roede en zeventig dito el, Weid- en Hooiland, en zulks op zeer gemakkelijke termijnen van betaling; Sint Petri en den 12 Mei 1834 vrij te aanvaarden.

Wie gading maakt, kome Dingsdagen den 18 Februarij 1834, bij de beschrijving, en den 4 Maart daaraanvolgende, bij de finale toewijzing, telkens des namiddags ten twee ure, ten huize van den Kastelein *Pier Pieters Veltman*, te Sintnicolaasga, en koope op Conditien dan voor te lezen, die inmiddels, benevens de bewijzen van eigendom, tien dagen voor de verkooping, bij gemelden Notaris ter lezing zullen liggen.

De Notaris T. S. VAN DER LEIJ, residerende te Langweer, zal publiek, aan den meestbiedende, presenteren te verkoopen, onder genot van verhooggeld:

Een welbezeild HEK - TJALKSCHIP, genaamd *de Jonge Evert*, in den jare 1822 nieuw uitgehaald, aan de Werf van den Heer *S. Geerts*, te Joure, lang bijna 19 el, wijd en hol naar rato, uitgemeten op 92 ton, en zulks met staand en loopend Want, Zeil en Treil, Ankers, Touwen, Haken en Boomen, en wat verder tot een extra compleet en wel onderhouden Hek - Tjalkschip behoort; alles in dier voege laatst in bevaren door de Weduwe *Hendrik Kornelis voor de Wind* te Langweer, alwaar het Schip ter bezigtiging ligt; waarop bij de beschrijving geboden is de geringe som van f 2180 : 75.

Wie gading maakt, kome op Woensdag den 26 Februarij 1834, bij de finale toewijzing, des namiddags ten twee ure, ten huize van den Kastelein *Rudolphus de Jong*, te Langweer, en koope op Conditien dan voor te lezen, die inmiddels bij gemelden Notaris te vernemen zijn.

ISAäC TELTING, Notaris te Franeker, zal, op Maandagen den 24 Februarij 1834 bij de beschrijving, en den 3 Maart daaraanvolgende bij den finalen palmslag, telkens des namiddags ten twee ure, ten huize van *Age Sipkes Boomsma*, in het Bont Paard onder Sexbierum, bij strijk- en opbodsgeld aan den meestbiedende verkoopen: De HUIZING en TAPPERIJ gemeld, gekwoteerd met no. 100, met het daarbij behoorende KOOLTJERSLAND, groot 73 v. roede, voorkomende bij het Kadaster sectie C, no. 80, 81, 82, belast met ½ Dijksfloreen; het Land dadelijk en de Huizing den 12 Mei 1834 te aanvaarden.

De Notaris P. STEENSMA, te Minnertsga, zal, op Woensdag den 26 Februarij 1834, des namiddags ten 3 ure, in de herberg het Nieuw Bonthuis, op Greetingabuurt onder Almenum, voor den tijd van vijf jaren, verhuren: Ruim 8 bunder BOUWLAND, gelegen onder Almenum, in 4 perceelen, in huring geweest bij *Hiske Doedes de Boer*, Weduwe *Johannes Dirks Tolsma*; in eigendom behoorende aan de Weduwe en Erven van wijlen den Heer *Antoon van Assen*; hebbende voorheen tot de Zathe en Landen van *Jacob Jackles Donia* behoord. Breeder bij Biljetten omschreven. De Voorwaarden zijn bij den Notaris gemeld te vernemen.

MR. L. J. HUBER, Notaris te Sneek, gedenkt, ten verzoeke van den Heer S. B. STIENSTRA, Procureur te Leeuwarden, publiek, bij strijk- en verhooggeld, te verkoopen:

Eene uitmuntende zeer hechte en welbetimmerde HUIZINGE, BLEEKVELD, TUIN, PAKHUIS en STOKERIJ, WAGENHUIS en BUITHUIS, voorzien van zes Koe- en drie Paardenstallen, staande en gelegen in de Kruisebroedersstraat te Sneek, bij den Heer *A. J. ten Brink* tot 12 Mei e. k. in huur; en zulks in drie perceelen.

Wie gading maken, kome op Woensdagen den 5 en 12 Maart aanstaande, ten huize van den Logementhouder *Cornelis van der Wis*, in den Wijnberg te Sneek, en koope op dan voor te lezene Conditien, inmiddels te vernemen bij gezegden Notaris en Procureur.

Publieke Aanbesteding.

Men is voornemens, op Zaturdag den 22 Februarij aanstaande, des middags ten 12 ure, in het Gemeentehuis te Uithuizen, provincie Groningen, aan te besteden: HET IN VLOT WATER BRENGEN van het op de Kwelder dier Gemeente gestrande AMERIKAANSCH SCHONERSCHIP *Martha*, van Plymouth, gevoerd geweest door Kapitein E. F. CHURCHILL. — Nadere informatien te bekomen te Amsterdam bij den Heer J. W. PARKER, Amerikaansch Consul aldaar, en te Groningen bij de Heeren I. & U. G. SCHILTHUIS, Jz.

De ondergeteekende, die, bijna 4 jaren, eenen MEESTERSKNECHT in eene GRUTTERSFABRIJK heeft vervangen, doch welke *laatste* uit zijne Militaire betrekking in zijn bedrijf is teruggekeerd, biedt zich aan, om, op Mei aanstaande, als Meesterknecht in zoodanige affaire te worden geplaatst; kunnende men omtrent gedrag en bedrevenheid ook in het Steenbillen, informatiën inwinnen bij den Heer *H. COOPMANS*, te Workum. *Brieven franco.* R. MULDER.
Workum, den 20 Februarij 1834.

)o( )o( )o(In het Roomsch Catholijk Armhuis te *Leeuwarden*, worden gevraagd een VADER en eene MOEDER van die Godsdienst. Getrouwden zonder bezwaar van kinderen, van een onbesproken en eerlijk gedrag, en de daartoe verdere vereischten bezittende, kunnen alleen in aanmerking komen. Het jaarlijksch tractement is f 250, benevens vrije kost en inwoning. — Zij die vermeenen de noodige bekwaamheden tot het waarnemen dezer posten te bezitten, kunnen zich adresseren in persoon of met eigenhandig geschrevene en gefrankeerde brieven, aan den Heer *N. L. METZ*, te Leeuwarden, vóór den eersten Maart 1834.

)o( )o( )o(Er wordt gevraagd een ongehuwde MOLENAARSKNECHT, die het *Malen*, *Billen* en *Pellen* in den grond verstaat en met getuigschriften van goed gedrag voorzien. Iemand hierop reflecterende, vervoege zich in persoon of met *gefrankeerde brieven*, bij A. VAN ZUIJLEN, letter B, no. 205, achter de Galileër Kerk, te *Leeuwarden*.

J. PROOST, Boekhandelaar te Leeuwarden, zal in de maand April 1834, verkoopen: Eenige verzamelingen van BOEKEN, RARITEITEN en SCHILDERIJEN; die geene die hier iets heeft bij te voegen, of tegen contante betaling wil verkoopen, wordt verzocht hetzelve binnen veertien dagen aan te geven of te zenden.

*** ONTBOEZEMING

Over de Godsdienstige Denkwijze: VROOMHEID EN REGTZINNIGHEID, in de Hervormde Kerk, bijzonder met betrekking tot de Leeraars; door R. ENGELS, Predikant te Nieuwwolde; te Groningen, bij R. J. SCHIERBEEK. Prijs 60 cents.

Dit hoogstbelangrijk werkje is mede te bekomen te Leeuwarden, bij *Schierbeek*, *Brouwer*, *Suringar*, *Proost* en *Schetsberg*; te Sneek, bij *Holtkamp*; te Franeker, bij *IJpma*; te Harlingen, bij *van der Plaats*; te Dokkum, bij *Schaafsma*; te Heerenveen, bij *Hessel* en *Krediet*.

TER LEEUWARDER COURANT-DRUKKERIJ, LETTER K, No. 176.